

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/66/2013
Identifikačné číslo spisu:	6012201126
Dátum vydania rozhodnutia:	24.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6012201126.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci navrhovateľa: A. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. S. X, C. C., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie rozhodnutia o zamietnutí invalidného dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/277/2012-50 zo dňa 2. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/277/2012-50 zo dňa 2. júla 2013, p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 4. júla 2012, ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zamietla žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok, nakoľko podľa posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo dňa 23. mája 2012 nemá pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť má 30%.

Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie na pojednávaní dňa 5. marca 2013 v prítomnosti účastníkov a pojednávanie odročil za účelom opätovného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľa v prítomnosti prísediaciho lekára z odboru ortopédie. Krajský súd preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj postup, ktorý predchádzal jeho vydaniu opätovne na pojednávaní dňa 2. júla 2013 v zmysle § 250l O.s.p., oboznámil sa s pripojenými listinnými dôkazmi, vypočul účastníkov a dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je vydané v súlade so zákonom, a preto ho v zmysle § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil.

Po citácii relevantných právnych predpisov krajský súd v rozsudku uviedol, že posudkový lekár sociálneho poistenia, Sociálnej poisťovne - ústredia so sídlom v Banskej Bystrici opätovne posúdil zdravotný stav navrhovateľa v posudku zo dňa 23. októbra 2012. Ako rozhodujúce zdravotné postihnutie uviedol choroby podporného a pohybového aparátu, postihnutie končatín, stav po zlomenine tibiie zhojenej so skrútením, v nesprávnom uhlovom postavení a s porušenou funkciou končatiny, kapitola XV, oddiel G, položka 51, písm. b/ so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný podľa § 71 ods.1 zákona, pretože pre dlhodobu nepriaznivú zdravotnú stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, miera poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť je 30%. Týmto posudkom boli potvrdené závery predchádzajúceho posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica zo dňa 23. mája 2012, ktorý posudok bol podkladom pre vydanie napadnutého rozhodnutia.

Ako ďalej uviedol krajský súd, na základe uznesenia krajského súdu bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne - ústredia, so sídlom v Banskej Bystrici v prítomnosti prísediaceho lekára - ortopéda v posudku zo dňa 21. mája 2013 so záverom, že navrhovateľ nie je invalidný lebo jeho miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je 30%. Posudková lekárka spolu s nezávislým odborníkom potvrdili závery predchádzajúcich posudkov, pokiaľ ide o určenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia a miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Krajský súd uviedol, že posúdil aj posudky posudkových lekárov v zmysle zákona a mal preukázané, že posudky boli vypracované po náležitom lekárskom vyšetroaní, po zvážení všetkých okolností namietaných navrhovateľom a že závery posudkov vychádzajú zo súčasného zdravotného stavu navrhovateľa a z poznatkov súčasnej medicíny. Krajský súd porovnal závery posudkov so závermi odborných lekárov a zistil, že posudky sú objektívne, komplexné, presvedčivé a akceptoval ich závery. Súd porovnal posudky posudkových lekárov s odbornými nálezmi špecialistov a zistil, že tieto navzájom korelujú a zhodne konštatujú, že pracovný potenciál navrhovateľa je znížený adekvátne zdravotnému stavu navrhovateľa, ale nie je natoľko znížený a navrhovateľ nie je tak zdravotne postihnutý, aby splnil podmienku priznania invalidného dôchodku. Súd považuje za potrebné dodať, že navrhovateľ v prípade zhoršeného zdravotného stavu a na základe nových lekárskeho nálezov môže opätovne požiadať odporkyňu o posúdenie zdravotného stavu za účelom priznania invalidity.

K námietkam navrhovateľa ohľadne objektívnosti a komplexnosti posúdenia jeho zdravotného stavu posudkovými lekármi, súd považoval za potrebné uviesť, že zdravotný stav navrhovateľa bol posudzovaný posudkovým lekárom na pobočke MUDr. Z. C.; na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne - ústredia MUDr. C. D. a na základe dožiadania krajského súdu bol zdravotný stav navrhovateľa opätovne posúdený posudkovým lekárom Sociálnej poisťovne - ústredia MUDr. M. R. v prítomnosti nezávislého odborníka ortopéda MUDr. B. D.. Z uvedeného vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol posúdený niekoľkokrát rôznymi posudkovými lekármi a ešte aj nezávislým odborníkom so spoločnými závermi. Súd z uvedeného dôvodu neakceptoval námietky navrhovateľa ohľadne posúdenia jeho zdravotného stavu a tiež nevyhovelo jeho požiadavke vypočítať na pojednávaní MUDr. R. a MUDr. D.; aj z dôvodu, že súd v tomto správnom konaní nevykonáva takéto dokazovanie.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, keď rozhodol bez vypočutia posudkovej lekárky MUDr. R. a prizvaného ortopéda MUDr. D..

Poukázal na to, že v predošlých zamestnaniach vykonával prácu stolára, čo vyžadovalo, aby bol takmer celý pracovný čas na nohách. Do dňa 11. apríla 2013 nebola známa skutočnosť, že po autonehode má jednu nohu kratšiu o 1,5 cm. Jeho stav sa zhoršoval, nakoľko nepoužíval ortopedickú vložku do topánky.

Taktiež uviedol, že ak by bolo skutočne rozhodujúce zdravotné postihnutie pohybového a podporného aparátu, tak by muselo byť hodnotené postihnutie na celej ľavej nohe, teda obmedzenie a bolesti prstov, členka, predkolenia, kolena. Taktiež bolesti v chrbtici sú tiež dôsledkom zlomeniny predkolenia vrátane

členka.

Poukázal na posudok zo dňa 24. mája 2013, v ktorom je uvádzaná frustná paréza n. fibularis, pričom sa jedná o úplne iný pohľad na vec, ktorý zvyrazňuje jeho postihnutie v členku, ktoré sa doposiaľ v hodnotení nezohľadňovalo.

Odporkyňa vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedla, že dôvody odvolania nepovažuje za opodstatnené.

Posúdenie dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Odvolateľ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní a ktoré by prijatý záver v posudkoch posudkových lekárov sociálneho poistenia spochybnili alebo vyvrátili.

Navrhovateľ predložil ďalšie lekárske správy z 18. júna 2013 a 26. júla 2013. Odporkyňa poukázala na povinnosť preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok v rámci dokazovania, kedy je účastník konania povinný navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia jeho rozhodnutia. Námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní o neúplnom zistení jeho zdravotného stavu odporkyňa považuje za nedôvodné.

Skutkové okolnosti týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa boli dostatočne ozrejmene príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené vyšetrovaniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Navrhovateľ v konaní nepreukázal, že by jeho zdravotný stav bol zhoršený v rozsahu odôvodňujúcom určenie vyššej miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, preto jeho nárok na invalidný dôchodok nevznikol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 O.s.p., napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo preskúmal bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a jednomyselne dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nespĺňa podmienky nároku na starobný dôchodok alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobý nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 3 prvej vety zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobým nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť (§ 71 ods. 8 zákona o sociálnom poistení).

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo dňa 4. júla 2012, č. XXX XXX XXXX o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o priznanie invalidného dôchodku.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou spísanou dňa 23. mája 2012 požiadal sociálnu poisťovňu o invalidný dôchodok, ktorý žiadal priznať od 23. mája 2012. Jeho žiadosť bola rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX zo dňa 4. júla 2012 zamietnutá s odôvodnením, že nie je invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona, pretože podľa záverov posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky Banská Bystrica zo dňa 23. mája 2012 nemal pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Mieru jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ustálil na 30%. V posudku, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou napadnutého rozhodnutia, posudkový lekár sociálneho poistenia odborne posúdil a vyhodnotil zdravotný stav navrhovateľa a zistené zdravotné postihnutie zaradil podľa Prílohy č. 4 k zákonu do príslušnej kapitoly. Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol jeho zdravotný stav opätovne posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne pobočky Banská Bystrica dňa 21. augusta 2012 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne ústredie dňa 23. októbra 2012. Posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne zotrvali na pôvodnom posudku, že navrhovateľ nie je invalidný podľa ustanovenia § 71 ods. 1 zákona, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Krajský súd požiadal posudkového lekára Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom v Banskej Bystrici o opätovné vyšetrenie zdravotného stavu navrhovateľa a posúdenie predložených nových lekárskeho správ. Posudkový lekár Sociálnej poisťovne ústredie so sídlom v Banskej Bystrici dňa 21. mája 2013 opätovne posúdil zdravotný stav navrhovateľa. Uviedol, že rozhodujúce zdravotné postihnutie sú choroby podporného a pohybového aparátu - kapitola XV., postihnutie končatín - oddiel G, stav po zlomenine tíbie zhojenej so skrútením, v nesprávnom uhlovom postavení a s porušenou funkciou končatiny - položka 51, písm. b/ - 30%. Posudzovaný utrpel pri autonehode 29. júla 2010 zlomeniny ľavej dolnej končatiny v oblasti predkolenia a stehna a ľavej ruky a zápästia zápästia. Zlomeniny boli riešené operačne, postupne s extrakciou osteosyntetického materiálu, s protrahovaným hojením v oblasti predkolenia v dôsledku osteomyelitídy. Kontrolné rtg. snímky dokumentujú dobrú konsolidáciu v oblasti stehna, v oblasti predkolenia je konsolidácia s prítomnosťou parciálnej pseudoartrozy tíbie, s dobrým zhojením v oblasti ľavej ruky. Absolvoval opakovane kúpeľnú liečbu za účelom zlepšenia kondície a funkcie. Pre posúdenie zdravotného stavu je teda rozhodujúce postihnutie ľavej dolnej končatiny, v oblasti ľavého bedrového kĺbu a ľavého kolena je minimálne funkčné obmedzenie, v oblasti členka je stredne porušená funkcia so skrútením končatiny o 1,5 cm. Anamnestický uvádzaná frustná paréza n. fibularis, nie je pri vyšetrení jednoznačne preukázaná, skôr sa na tejto poruche podieľa funkčné postihnutie v členkovom kĺbe. Porucha hybnosti v členkovom kĺbe jednoznačne nezodpovedá stuhnutiu. Nález na ľavom zápästí a ruke (u praváka) výraznejšou mierou neobmedzuje jeho funkciu, úchopová schopnosť je plne zachovaná.

V závere posudku je uvedené, že pri komplexnom zhodnotení, berúc do úvahy aj dosiahnuté vzdelanie, považoval posudkový lekár percento poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť za zodpovedajúce, pri ktorom môže plne vykonávať bez výraznejšieho obmedzenia pracovnú činnosť.

Posudkoví lekári sociálneho poistenia v konaní predchádzajúcom vydaniu napadnutého rozhodnutia, ako aj v konaní o opravnom prostriedku na základe predložených odborných lekárskeho nálezov a vlastného vyšetrenia vyhodnotili, že navrhovateľov zdravotný stav nie je zhoršený na úroveň invalidity, lebo má mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 30% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Pochybnosti navrhovateľa o tom, že jeho zdravotný stav nebol v konaní náležite posúdený, považuje odvolací súd za nedôvodné, vyvolané len subjektívnym presvedčením, čo nie je dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v konaní.

O objektívnosti, odbornej úrovni a úplnosti záverov posudkov posudkových orgánov, ktoré boli v zásade zhodné, odvolací súd nemal dôvod nepochybovať. Navrhovateľ predloženými listinnými dôkazmi (najmä odbornými lekárskeho nálezmi) nepreukázal, že jeho zdravotný stav odôvodňuje vznik invalidity. Žiadne nové lekárskeho správy osvedčujúce zmenu (zhoršenie) zdravotného stavu už navrhovateľ nepredložil.

V konaní súdu taktiež odvolací súd nezistil žiadne nesprávnosti, na ktoré navrhovateľ poukazoval vo svojom odvolaní.

Z vyššie uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie odporkyne za zákonné a preto rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

Ak by však v budúcnosti došlo k zmene zdravotného stavu navrhovateľa a k jeho zhoršeniu, môže navrhovateľ opätovne požiadať o invalidný dôchodok a o nové preskúmanie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyni náhrada trov nepatrí zo zákona.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.